II. Guilhelmi Muſgrave *Regiæ Societatis Socii, de* Britannia *quondam pœne Inſula,* DISSERTATIO.

CUM *Belgium* noſtrum a *Britannico* adluitur Oceano, illo latere Inſulæ hujus triquetræ, quod eſt ex adverſo *Galliæ*; viſum mihi fuit, priuſquam id deſcribere conarer, antiquam & diu agitatam movere quæſtionem, de *Britanniæ* cum *Gallia* conjunctione, &, an revera unquam eſſet, exquirere.

PRIMUM igitur, poſita Cherſoneſo *Britannica*, utrum exedi potuerit: Deinde, utrum exeſa fuerit, ediſſeram.

DE priori propterea dicendum, quod a docto & magni nominis Viro, *Voſſiorum* altero, ſtrenue negatum ſit, unquam, ubi hodie Fretum eſt, fuiſſe Cherſoneſum: & quidem ideo negatum, quoniam, illo ſentiente, nihil ei deterendæ dividendæque par inveniatur. Ut *Taprobanam* (Inſulam *Ceylon*) a vicina continente non avelli probet Vir Clariſſ. [*Otio* (a), inquit, *abundant, qui iſtiuſmodi* Ægyptiorum *fabellis, jam millies productis, totieſq; recoctis, aurem commodant. Quam conſtans & tenoris ſui obſervans ſit rerum natura, patet e Boſporis, omnibuſque omnium terrarum Fretis. Iis cum præcipue Marium & ipſius Oceani vis ſemper incubuerit, eadem tamen ubique a tot annorum millibus & ab ipſo, ut veriſimile eſt, rerum exordio, ſervaret intervalla. Currant licet, ac recurrant Undæ, allatrent undequaque Fluctus, fortius eſt Elementum quod re-*

(a) In Notis ad Melam.

fiſtit, quam quod oppugnat. Exeſi Scopuli, ac vaſta maris antra, ſatis ubique oſtendunt, quantum Oceani impetus lapſu ſeculorum poſſit efficere: verum hæc ipſa quoque, quid non poſſit efficere Oceanus, multo clarius oſtendunt.]

Hæc *Iſaacus.*

UT diſputationem ea de re ingrediar, Vir hic Clariſſ. Naturæ, nec qua agit illa nec qua patitur, ſtatum ac conditionem, ex omni parte ſic, ut eſt revera, animo ſatis advertiſſe videtur. Cum non de *Taprobanæ* ſolum Freto commentatur, ſed de Fretis in univerſum, & quidem Argumento *a conſtante & tenoris ſui obſervante rerum natura* accepto, videamus quam hæc cum Oceanis & Freto noſtris conveniant, & in iis quam conſtanter agat Natura.

OCEANI *Britannici*, prout nunc dierum eſt, cum latitudo tum profunditas inveſtiganda, ut ex iis de priſco ſeu Freto, ſive Sinu, poſſimus ſententiam ferre. Ut autem eas comperiamus, adeunda eſt Tabula *Halleiana*, ſui generis omnium accuratiſſima, ex juſſu Regis *Guilhelmi* ejus nominis Tertii conſtructa. Ea docemur, in Oceano *Britannico*, ubi Terrarum hiatus, hac illac ampliſſimus eſt, a veterum *Ocrino* (*Lizard-Point*) ad Inſulam ei oppoſitam *Uſhant*, unum eſſe gradum cum ſemiſſe, id eſt Leucas quaſi triginta, ſive milliaria 90. Hinc Oceanus ſe in oriente parum adducit, at multo magis ubi Promontorium in eum procurrit *Normannicum*: ibi enim eſt dimidio adductior; cum inter *Peverel-Point*, & *Cap. de Hague* e regione ſita, Leucarum *Anglicarum* quaſi 16 diſtantia ſit. Tunc ſe iterum effundit, ubi *Sequanam* recipit: at brevi in arctum agitur, inter *Beachy-Head* & *Cape St. Vallery*. Dein paulatim anguſtior, faſtigiat ſe molliter, uſque dum in Fretum contrahitur, inter *Neſs Anglorum*, & *Gallorum Blackneſs*, non amplius octo Leucis, id eſt 24 milliaribus patens. Terræ tunc

tunc aperiuntur longe lateque vaſtiſſime, & ſpatium Mari faciunt *Germanico*.

HÆ ſunt Oceani Fretique *Britannici* diverſæ latitudines; quibus apparet, eas, ſi non continuo, tamen adeo rara tamque exigua cum ampliatione minui, ut argumento noſtro nihil inde queat derogari. Ita enim Oceanus contrahitur, ut qui initio, ſeu Faucibus ejus *Britannicis*, Leucas triginta, ſive Milliaria præterpropter nonaginta latus ſit, poſt Leucas 153 circiter, ſive Milliaria 460, (quæ hujus Oceani longitudo eſt) ad 24 milliaria contrahatur; id eſt ad primæ latitudinis partem quaſi quartam.

PROFUNDA hujus Oceani altero jam loco ſunt expiſcanda, & quidem optime beneficio ejuſdem Tabulæ. In ea dividitur Oceanus *Britannicus* una cum Freto, in Columellas numero decem, oblongas. Harum ſingulæ latera ſunt ex circulis Meridianis accepta; quæ cum in plano ducta ſint, videntur eſſe recta. Columellæ terminantur adverſis *Galliæ Britanniæque* litoribus: hoc eſt, Lineis huc illuc curvatis in litorum morem.

INCIPIAMUS a prima in occidente, quæ & longiſſima Columella eſt: & (præmiſſo, quod *Hiberniam* & *Galliam* inter, Oceanus orgyias altus ſit in locis compluribus octoginta; uti paulo ulterius in aperto Mari, 100, 120, 140) notandæ ſunt in prima Columella *profunditates* omnium altiſſimæ; quæ decies exploratæ ſe habent, ut 58, 66, 63, 65, 58, 65, 68, 60, 60, 60. quæ *profunditatum* Summæ faciunt 623 orgyias. Eæ per decem, i. e. *profunditatum* numerum, diviſæ, mediam earum *profunditatem* oſtendunt eſſe 62.

IN Columella altera, decem altiſſimarum media *profunditas*, ſimili modo inveſtigata, eſt orgyiæ 51. In tertia 51. In quarta 40. In quinta 43. In ſexta 40. In ſeptima 36. In octava 37. In nona 33. Poſt nonam Columellam, cum Oceanus in lævam flectitur, &

obliquus in Fretum deſinit, accipiam illud ut Terris interjacet, in *Britannia* locis appellatis *South-Foreland* & *Haſtings*, in *Gallia St. Valery* & *Eſtaples* incluſum. Hic *profunditatum* decem media eſt 30. In Freto anguſtiſſimo 16: quæ ad profunditatem mediam in prima Columella, eſt, ut 16 ad 62; id eſt, ut 1 ad 4 fere; & ad altiſſimam profunditatem *Galliam* inter *Hiberniamque*, ut 16 ad 80, i. e. ut 1 ad 5: ad altiſſimam in aperto Mari, ut 16 ad 140; i. e. ut 1 ad 9 fere

QUA proportione minuitur altitudo Maris, ea creſcit Terræ Mari ſubjectæ acclivitas; & eſt illi in *ratione inverſa*: quæ utique propoſitio, ſi non ex omni parte vera, (propter orbis figuram minime rotundam) tamen adeo veræ proxima eſt, ut argumentationi noſtræ ſufficiat. Eſt ergo Terra, in Freto noſtro anguſtiſſimo undis ſubjecta, quam in Oceani *Britannici* faucibus, orgyias 46, id eſt pedes 276 altior; & quam Terra, *Galliam Hiberniamque* inter, Oceano ſubjecta, orgyias 64, ſive pedes 384 altior; & quam Terra, aperto Mari ſubjecta, 124 orgyias, ſive pedes 744 altior. Vide quanta ſit Terræ ab alto Mari ad Fretum acclivitas; eaque ut ex calculo prædicto patet, fere continua. Hæc eſt Oceani *Britannici*, tam in illius Latitudine, quam Profunditate contractio.

AGE, nunc tendamus ultra, velis expanſis, in Oceanum *Germanicum*: Hic Mare ſubito patentius, ſic, ut etiam profundius: quod inter Promontoria *North-foreland*, *Orfordneſs*, Oppida *Caletum* & *Oſtendam* interfluit, decem maximas habet menſuras, quarum media 24 Orgyias cum $\frac{4}{5}$ continet: quod inter *Orfordneſs*, & *Yarmouth*, *Texellam* & *Oſtendam* eſt, maximas decem menſuras habet, quarum media 25 Orgyias cum $\frac{1}{5}$. Quicquid ultra eſt, Terris, hinc ad occidentem, illinc ad orientem ſe retrahentibus, vaſtiſſimus eſt Oceanus, in quo menſuræ ſunt ab orgyiis 45 ad 50 numero quamplurimæ.

HÆC

HÆC a Freto *Britannico* tam in oriente, quam occidente Terræ declivitas (quæ a Maris altitudine utrobique aucta patefit) omnino probat, *in ipſo Freto jugum eſſe Terræ excelſum, acutum*; quod cum hodie non multum infra Maris ſuperficiem eſſe reperiatur, olim ſe emergere, hoc eſt *Cherroneſum olim hic fuiſſe, monſtrat.*

ALIA ſunt duo, quæ cum in hac re momenti ſint immenſi, tenore tum minus certo, & natura minus ſunt conſtanti; quandoquidem a Maris motu & ventis accepta. In refluxu Maris Aquæ nunc quieſcentes incubant arenæ; nunc eam molliter præterlabuntur. In æſtu mitiori, Litus & ima Rupium blandiſſime lambunt, tenerrime oſculantur. Fervente vero æſtu, res omnino alia eſt: Aquarum Fremitus auditur, Fluctus cernuntur, & ſe non parum attollunt. Nihilominus ſine multa ſtrage, terriſve aliquot annorum millibus exeſis, hæc omnia poſſe fieri, cum *Voſſio*, cogitandum eſt.

SIN æſtuanti Mari, quod altero loco dicendum eſt, Ventus ſuperveniat (*Flat* autem *Ventus ſic, ut vult*, & quis ei tempus ſtatuerit, aut modum impoſuerit?) papæ! quoti, quantique Fluctus advolvuntur! *Alpes* exiſtimare licet Cryſtallinos, niſi quod cito diffluant. Montem enim Mons invadit, detrudit, diſcutit; tantiſper ejus ſpoliis adauctus, dum in cœlum altiſſimus exurgit Aquæ Mons. Tanta vis Aquarum ex Oceano occidentali in *Britannicum* immittetur, & tanto impetu, quantus in univerſo Terrarum orbe rarus inveniatur; imo quantus ab ipſo rerum initio rariſſime. Oceani *Britannici* tum brevia, tum anguſtiæ, continuo pœne (quod oſtenſum eſt) creſcentes, faciunt, ut Aquæ ſic impulſæ mirum in modum eleventur, & in Iſthmum (quem argumenti gratia fuiſſe damus) arietent, ita ut ab iis Iſthmum exundari, deteri, ablui; ſicque Inſulam fieri *Britanniam* non videatur ἀδυνάτων ἓν; verum e contrario factu probabile. Quantæ Ventorum, at præcipue

Ze-

Zephyri Cauriq; virtutes ſint, in cogendo impellendoq; hoc Oceano *Britannico*, paucis expendam, a Doctiſſimo viro *Rad. Bohun*, (*Novi* olim *Collegii* Socio, qui *de Ventis* omnium eruditiſſime ſcripſit) hac in re adjutus.

ETIAMSI Zephyrus a Poetis *vitam rebus ferre* dicatur.

——— *ejuſque tepentibus auris*
Laxent Arva Sinus; ———

interdum ita fit, ut

—— *Euriq; Zephyriq; tonet domus* ; & ut
— *Zephyro multæ turbentur arenæ.*

Adeo ſævus, horribilis, iracundus ſæpe Zephyrus, Vires in Oceano, qui *Europam* & *Americam* vaſtus interjacet, acquirens, & in ampliſſimo hocce campo recenſens, vix concipi poteſt, quanto *Britanniæ Galliæque* oras impetu invadat. Exploratiſſimum enim eſt, in haſce oras eum communiter anni plus dimidio flare, (quod jam olim a *Julio Cæſare* notatum) & flatu eas ſæviſſime verberare: maxime autumno, a quo ſumunt originem Tempeſtates Idiomate noſtro dictæ [*Michaelmaſs-Storms*] eumq; adeo interdum ſævire, ut ſi cum æſtu fervente jungi Ventus hic acciderit, tam Oceanus *Britannicus*, quam Fretum *Sabrinianum* immane quantum augeantur. *Sabrina* vaſtiſſime turget. *Uzella* longe lateque *Somerſettenſem* Agrum exundat. Mirum ab hiſce Cataclyſmis quantum mea patria perpeſſa eſt. Continuatur æſtus ad uſque *Tewkesbury*, id eſt milliaria magis ducenta. Apud *Chepſtow* Aqua pedes interdum octoginta aſſurgit. Idem fere dicendum de Oceano *Britannico*, Venti ejuſdem viribus elato: niſi quod hic, Cherſoneſo jam effracta, liberius Aquæ moveantur, non adeo ſiſtantur, non tantum eleventur; quæ utique Aquarum libertas ante Cherſoneſum abruptam, nequaquam adeo magna eſſe potuit.

HAC

HAC igitur de cauſa [*Zephyro* nempe, *Cauro*, ſive alio Ventorum aliquo, Maris æſtui ſuperveniente] Oceani *Britannici* Undam in Iſthmum validiſſime impingi, & ab illis primum ejus ſuperficiem, quæ ex Silice & Calce (prout hodie Terræ e regione oppoſitæ) conſtabant, ablui; deinde Iſthmi quod reliquum erat, ſpatio bis mille annorum & eo amplius, Aquæ fluxu refluxuq; ad 16 orgyias, quæ hodierna Freti hujus (quod diximus) altitudo eſt, atteri credibile, veriſimile eſt,

TANTUM abeſt, ut *Voſſio*, Fretorum perpetuitatem a naturæ in operibus ſuis *conſtantia* tenoreque eodem arguenti, fidem habeamus, ut e contrario Fretum hocce noſtrum illius *inconſtantiæ* deberi, lubens agnoſcerem. Vir ille clariſſimus, naturæ uſitatum agendi modum unice reſpiciens, *extraordinarium prætermiſit*; qui tamen, in raris hujuſmodi effectis, potiſſime videtur reſpiciendus. In Freto *Siculo* conſiderando, ejuſque diducendi modo inveſtigando, quis Ignis ſubterranei ſupra modum erumpentis, tamquam Cauſæ hac in re probabilis, non meminerit? niſi iſtam *Catanenſium* ἀτοπίαν conſecutus, qui (tradente *Alphonſo* † *Borello*) poſt Eruptionem *Ætnæ* diu intermiſſam, Ignem ejus immodicum ne ſemel quidem unquam fuiſſe, ſatis inſulſe putavere. Ut Vento nihil inconſtantius, ſic ad Fretum hoc aperiendum (poſito cauſarum apparatu cætero) nihil conducibilius: & cum eo res deducta eſt, *fortius elementum eſſe quod oppugnat, quam quod reſiſtit*, (aliter quam *Voſſius* ſtatuit) omnino probabile mihi videtur. *Salmaſium* ille, Virum & candidum & doctum convellit, quod de Navibus abſque Coſtis & Interamentis, ita ſcripſit, ac ſi in *Burgundia* manſiſſet, nec quid rei Navis aut Mare foret, intellexiſſet. Nequeo ſatis *Iſaacum* mirari, quod *de Mari & Ventis* ſcriptor luculentus, horum vires in Mari

† In Libro de *Incendiis Ætnæ* p. 117.

tur-

turbando agitandoque, in terris obruendis abrumpendiſq; prorſus omitteret; atque adeo quod *Batavus* omitteret: ea ſcil. Regione oriundus, quæ Mari & Vento tam obnoxia.

NON alienum erit hic Inundationum aliquot exempla, uti revera fuere, in medium proferre; quibus abunde patet, Terræ faciem frequenter obrui, & ab iis non parum mutari. Hic autem nihil neceſſe eſt, ut *Helicen* & *Burin*, *Achaiæ* Urbes adeamus: de quibus tamquam magnarum Inundationum argumentis, (1) *Ovidius*, & diu ante illum (2) *Ariſtoteles*. Graviſſimas fuiſſe Oceani noſtri, tam *Germanici* quam *Britannici*, ſatis oſtendunt Hiſtorici Geographique.

IN *Zeelandia* (3) Inſulæ undecem, & in iis Oppida & Pagi (quorum hodie ſummitates aliquæ, refluxu Maris in conſpectum veniunt) numero ter centum (4) obruebantur.

ANNO 1014. [*Mare Litus egreditur III. Cal. Octob. & in* Anglia *Villas quamplurimas innumerabilemque populi multitudinem ſummerſit.*] (5) *Simeonis Dunelmenſis* Hiſtoria de Geſtis Regum *Anglorum*. De hac, ut opinor, Inundatione videatur etiam Chronicon *Joh. Brompton* (6).

ANNO 1099. [*Tertio Non. Novemb. mare Litus egreditur, & villas & homines quamplures, Boves & Oves innumeras demerſit*] *Sim. Dunelmenſis* (7) Hiſtoria.

A D. 1176 [*Mare extra fines in* Anglia *erumpens multos in* Hollandia *homines & pecora abſorbuit, & quaſi*

---

(1) Invenies ſub Aquis, & adhuc oſtendere nautæ
Inclinata ſolent cum mœnibus oppida verſis.
1 *Metam. Lib.* 15.

(2) Τὰ δὲ ἀνάλογον συμπίπτει τούτοις καὶ ἐν θαλάσσῃ χάσματα γῆς, γίνεσθαι θαλάσσης καὶ ἀναχωρήματα πολλάκις, καὶ κυμάτων ἐπιδρομαὶ, ποτὲ μὲν ἀνάναυσιν ἔχουσαι ποτὲ δὲ πρόσιν μόνον, ὥσπερ ἰσορρέπει περὶ Ἑλίκην τε καὶ Βοῦραν. *Ariſt.* de Mundo. (3) *Heylin's* Geogr. L. 2. In Belgio. (4) *Laet.* Deſcriptione Belgii, pag. 124. (5) Apud Hiſtoriæ *Anglicanæ* Scriptores X. pag. 171. (6) Apud eoſdem, pag. 892. (7) Pag. 224.

poſt

poſt biduum furore ſedato in ſemet ipſum rediit.] Chronicon *Johannis Brompton.* (8)

INSOLITAM maris inflationem & commotionem Anno D. 1250. factam, tradit *Matthæus* (9) *Pariſienſis.* [*Unde Mare perturbatum fines ſolitos pertranſiens, tam horribilem mugitum cum fremitu edidit, ut per remota Terræ ſpatia, non ſine ſtupore audientium, reboaret. Viſum eſt etiam ſub opaca nocte ipſum Fretum quaſi accenſum ardere, & Fluctus Fluctibus conglomeratos dimicare. Apud* Wincheleſe *pluſquam* 300 *domus cum quibuſdam Eccleſiis per Maris violentum aſcenſum ſunt ſubmerſæ.*]

ANNO 1251. inquit idem (10) *Matthæus* [*In* Frigia (*quæ* Friſelandia *appellatur*) *Aqua Diluvium fecit particulare, occupans Terræ illius ſpatium itineris circiter ſeptem dierum. Poſt* 40 *dies ille damnoſus Fluctus in locum ſuum remeavit.*]

ANNO 1286. [*Ingruente fortiſſimo Vento, flante de partibus Orientis, qui & Eurus dicitur, & fluxu Maris ſuper provinciam* Hollandiæ *terribiliter invaleſcente, prævaluerunt Aquæ Maris, adeo ut Foſſata, quæ Terram ipſam & Mare diſterminant, inopinatius quam credi poterat, tranſgrederentur; poſuitque Terram fructiferam in ſalſuginem tam repentinus Maris impetus; qui per indigenas nullatenus poterat obviari: & maxima pars S.* Botolfi *ſubmerſa, hominumque & pecudum inæſtimabilis periit multitudo.*] Ita Chronicon *Tho.* (11) *Wikes.*

DE *Hollandiæ* Inundatione ſic *Hadrianus Junius* (12) in *Bataviæ* Hiſtoria [*Quadringentis abhinc annis inaudita* illa *Inundatione quæ univerſam* Hollandiæ *faciem longe lateque operuit, obſtructo fluminis* (Rheni) *curſu, ſteriles arenarum colles Litus occuparunt, Mare, Terras, ipſamque Litoris oram attrivit.*]

(8) pag. 1117. (9) Pag. 535. Ed. *Watſiana.* (10) Pag. 549. (11) Pag. 114. (12) Pag. 196.

ANNO 1404. quo beatiſſimus noſter *Wiccamus* obiit, [*Tanta repente ruptis limitibus irrupit Aquarum influentia in Cantio, quanta nunquam fuerat illic ante viſa, qua ſubmerſa ſunt animalia numero & pretio exceſſivo: nec ſolummodo d flevit* Anglia *damna talia, ſed ut fertur,* Selandia, Flandria & Hollandia, *per Undarum excrementa, innumerabilia ſenſit di pendia eo anno.*] Hypodigmate *Neuſtriæ* per *Tho.* (13) *Walſingham.*

[REGNANTE Edwardo I. *cum Oceanus ventorum violentia exaſperatus, hunc* (Cantii) *tractum operuiſſet, lacuq; hominum, pecorum ædificiorumque ſtragem dediſſet, &* Bromhill *viculo frequente peſſundato, etiam* Rother, *qui hic prius ſe in Oceanum exoneravit, alveo emovit, oſtiumque obſtruxit, novo in Mare aditu compendio per* Rhiam *aperto.*] *Camdenus* in *Britanniæ Cantio.*

QUID quod *Tungros*, oppidulum *Leodienſe*, a Mari pene centum milliaria jam remotum, Mare quondam adluere opinati ſunt Viri doctiſſimi, argumento non uno perſuaſi (14).

NEQUE noſtra ætas caruit hujuſmodi Exundationibus: Narrant Novellæ *Feb.* 27. 1713. in *Eſſexia*, plura Terræ jugerum millia, per milliaria aliquot, inter *Barking* & *Purfleet*, everſis obſtaculis, Maris influxu obrui.

HÆC de Oceani *Germanici* exundationibus: *Britannici* noſtri, & *Sabrinæ*, neque pauciores, neque minores ſunt. Enimvero vidimus ætate noſtra Iſthmum, uno eodemque *Pedredi* fluxu & refluxu (Terræ ſuperficie prius ab Agricolis ſemota) dilui, fluviumque veteri curſu relicto novum acquirere: hoc, inquam, unico fluvii iſtius æſtu factum vidimus, nullo auxilium præbente vel Undas adigente Vento.

(13) Pag. 564. Ed. *Francofurt.* MDCIII. (14) *Verſtegan*'s Antiquities, pag. 102. *Ray*'s Phyſico-Theological Diſcourſes, 1693. pag. 169.

SA-

SABRINÆ fluminis impulſu fieri probabile eſt Exundationem illam, qua in Agro *Monumetenſi*, Paroeciæ No. 26. A. D. 1607. menſe *Januario* Aquâ obruerentur: Cujus eodem Anno publicata fuit (15) Hiſtoriola.

JOHANNE rerum *Anglicarum* potito [*Subita & improviſa Aquarum Inundatio pluribus in locis per* Angliam *facta eſt, unde plures homines ſubmerſi ſunt, & domus everſæ, maxime apud* Exceſtre *& Sanctum* Ivonem.] Imagines Hiſtoriarum Autore (16) *Radulfo* de *Diceto*. [Poſt diutinam malaciam, mare *Vergivium*, adeo per totam hyemem, regnante tunc *Henrico* ſecundo, tempeſtatibus agitabatur, ut toto illo temporis ſpatio, Navicula nulla ad *Hiberniam* adpulſa, de reliquo terrarum orbe nihil apud eam inauditum. Terror hinc univerſus, tamquam malo impendente quodam gravi, de cœlis miſſo. Arenarum aggeres, in Auſtrali *Cambria*, quaſi Cataclyſmo abluebantur, Litora ſubvertebantur] *Giraldi Cambrenſis* (17) *Hibernia* expugnata.

AT ô quam terribilis illa tempeſtas, qua, Maris Undam in Oceanum *Britannicum* impellente *Africo*, ita ille turgebat, ut Pharos illa celeberrima, *Eddiſtone* appellata, quæ fuit e regione *Plimuthæ*, tamquam in contemptum *Æoli Neptunique* fabricata, quaſi ludibrio habita ſimul cum ædificatore dirueretur. Cujus utique tempeſtatis in hoc noſtro Oceano ſi non eadem vis & poteſtas eſſe videatur, atque illarum in prædictis Oceani *Germanici* Exundationibus, propter majorem ab hiſce ſtragem & damnum in *Hollandia Zeelandiaq*; factam; Litoribus hoc noſtris rupibus munitis, quæ & duriores & altiores quam apud *Batavos* ſunt, deberi judico.

TEMPESTATES (ut argumentum hoc conficiam) quæ in Oceanis *Germanico* & *Britannico*, noſtra

(15) *Lamentable News from* Monmouthſhire. (16) Pag. 510.
(17) Cap. XXXV.

& patrum memoria ſæviere, & de quibus omnino conſtat, adeo fuere turbulentæ, ut ſi earum aliquæ in Cherſoneſum, ad hoſce dies uſque manentem, recta fuiſſent collineatæ, nullus (ut opinor) eſſet dubitandi locus, quin a tanta vi auferretur Iſthmus: & tot annorum ſæculis, quot illico dicentur, revera hoc accidiſſe nequaquam improbabile videtur.

SIN ex *Americâ* turbo maris æſtui ſuperveniat, mare, cœlum, omnia miſcens, omnia confundens, ac ſi naturæ inſtaret diſſolutio, (poſſe vero hæc concurrere nemo ſanæ mentis ibit inficias) En cauſam huic negotio parem!

ALTERUM hujus Diſſertationis membrum jam aggrediamur, & ſpeciatim inquiramus, utrum exeſa fuerit revera hæc Cherſoneſus; annon. Si de ejus dividendæ modo, qui fieri poſſet, conveniat, magna inde lux emanabit, unde argumenta, quæ a Viris doctis paſſim afferuntur, ad diviſionis hujus probabilitatem arguendam, egregie confirmabuntur: præmiſſo nempe (quod hactenus fuit deſideratum) Vento, ejuſque in elidendo hoc Iſthmo virtute omnium cauſarum maxima, tantoque negotio (cum cæteris) pari. Horum ego argumentorum nonnulla perſequar; ſed leviter tangam, utpote ab aliis fuſius antehac tractata.

PRIMO. Terræ jugum illud notabile, quod Freto ſubjicitur, & de quo ſupra; quid aliud ſibi vult, quam quod eo loci Terra olim multo altior eſſet; at Maris per aliquot annorum millia reciprocationibus, ad eum in quo nunc eſt ſtatum abluta & detrita? Præcipue, ſi advertamus Regulam hanc conſtantem & perpetuæ veritatis eſſe, *Maris* ſcil. *imum, quo magis Oceano præterlabente tritum, (quantum patitur ejus durities) eo magis planum & æquale reddi.*

QUID deinde Rupes in Freti Litoribus oppoſitis, ſive Montes prærupti, albi, ex eadem materia, Calce nimirum & ſilice compoſiti, ad ſex utrobique milliaria, ſibi

ſibi invicem, tamquam Teſſeræ reſpondentes; quid, inquam, volunt, niſi olim interfringi ſe, & ablutione Terræ interpoſitæ diſrumpi?

TERTIUM, apprime convenit cum iſthac Cherſoneſi *Britannicæ* opinione, tractus illius, qui hodie *Rumney Marſh* appellatur, ratio & ingenium. Durante enim iſthmo, cum Oceani fluxus eo tamquam obice ſiſteretur, æſtuare eum neceſſe erat, atque adeo Terram illam *Rumneienſem*, utpote planam & humilem in propinquo exundare. Hoc oſtendunt Oceani *Britannici* Fluxus, hodieque hac planitie altiores, aggere fortiſſimo & magnis ſumtibus aſpulſi: Dentes item oſtendunt, atque Oſſa, ſive Hippopotami ſive alius cujuſdam marini animalis (18), anno 1668, *Charthami* altitudine pedum 17, dum puteus aperiretur, eruta: at luce clarius oſtendit Anchora, non ita pridem ex alto loca hæc circiter effoſſa. Perrupto autem Iſthmo obiceque jam remoto, Oceani unda ſubſidit, a Terra illa receſſit, in alveum ſe contraxit; unde quæ olim Æſtuarium, hodie Planities, longa viginti milliaria, lata octo, eaque fertiliſſima bobus ſaginandis aptiſſima reperitur.

NOVISSIME, fac Cherſoneſum olim fuiſſe, Lupos, aliaque animalia, generi humano inimica, poſſe huc migrare, conceptu facillimum eſt: at ſi illa non fuit, navigiis ea, tamquam ad tuendas & conſervandas eorum ſpecies, advehi, ſtulte cogitabimus?

NEQUE me moratur, quod nulla ſive *Latinorum*, ſive *Græcorum*, ſive alius cujuſvis populi Hiſtoria Cherſoneſi hujus abruptæ mentionem feciſſe perhibeatur, (quamvis hoc nequaquam ex omni parte verum:) Dic ſodes, Hiſtoriæ quam brevis ſit ætas, ſi ad ætatem mundi comparetur. A rerum initio ad primam, quæ

(18) Vide Clariſſ. *Somneri* Diatribam *Chartham-News* appellatum: Actorum Philoſoph. *No* 272. Et Clariſſ. *Walliſii* de hac Cherſoneſo Diſſertationem, Act. Phil. *No.* 275.

nunc

nunc exſtat (i. e. *Herodoti*) Hiſtoriam, 3500 circiter anni ſunt; & a *Noæ* Diluvio, 1800. At tam immenſo temporis ſpatio (quod ſupra innuimus) quæ Cauſarum accidere poſſint συζυγίαι; quæque ex iis in orbe noſtro fieri mutationes, nemo tam cito ſtatuere debebit.

DIXI *hoc nequaquam ex omni parte verum:* quid enim planius illo *Virgilii,*

— *Penitus toto diviſos orbe* Britannos.

[*Nonne putatis,* (inquit eruditiſſimus & Antiquitatum *Britannicarum* ſcientiſſimus (19) *Joh. Twinus*) *vocabulum* [diviſos] *habere eam vim ut ſignificat abſciſſionem alicujus ab aliquo? Et Auctorem mire gnarum ſignificationis fuiſſe, & rerum antiquarum maxime peritum, & bene memorem ſui? Ad hæc verba* Servius [*Quia olim juncta fuit Orbi* Britannia.] Nihil clarius eſſe poteſt ad demonſtrandum iſthmi hujus diviſionem veteribus fuiſſe notam. Ut omnino fruſtra eſſe *Voſſius*, & nimio plus ὑποθέσει δουλεύειν exiſtimetur, cum in Fabellis *Ægyptiacis* (quo nempe ſuæ opinioni habeatur honos) eam poni voluerit

CONCLUDIMUS ergo e prædictis ſimul acceptis, *Britanniam non jam inde ab initio fuiſſe Inſulam, ſed ex Pæne-Inſula factam: idque ut videtur, a Vento e ſævioribus aliquo, cum Maris æſtu concurrente & Iſthmum perrumpente.*

(19) De rebus *Albionicis*, pag. 22.